

GYÜMÖLCSKERTÉSZ.

A KÖZSÉGI FAISKOLÁK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hónap 10-én és 25-én.

KIADJA A MAGYAR KIR. FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISTER.

Előfizetési ára egész évre úgy községeknek, mint magáncsoknak két korona, mely a lap kiadóhivatalának: Schmidt Sándor könyvnyomdájának, Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 3., egyszerre fizetendő be. Szerkesztőség: Budapest, I. ker. Ménesi-út 45.

A m. kir. Bellügyminisztérium 1891. évi 83.981. számú rendeletének szerint e közlönyre minden község előfizetni tartozik. — A m. kir. Vallás- és közoktatásügyi Minisztérium 20.899/1891. szám alatt az összes felekezeti hatóságoknak ajánlotta.

Tartalom: *Hivatalos rész:* Szőlőoltvány eladási hirdetmény. — Külföldi konzulok jelentései a gyümölcstermési kilátásokról. — *Nem hivatalos rész:* Amerikai gyümölcsaszaló (képekkel). — Rózsák szabadföldi dugványozása összefoglalás. — Gyümölcsészetünk bajai (folytatás). — Gyümölcskinálat és kereslet. — *Közhasznú kérdések és feleletek.* — *Vegetáriánus közlemények.* — *Szerkesztői üzenetek.* — Hazai és külföldi nagyobb gyümölcs piacok árjegyzései. — *Hírdetések.* — *Betöltendő állások és ajánlközölések.*

HIVATALOS RÉSZ.

14000. sz.
1912.

Hirdetés

az állami szőlővesszőszaporító- és oltványtelepeken termesztett szőlővesszők és szőlőoltványok eladása tárgyában.

Az állami szőlőtelepeken termesztett szőlővesszők és szőlőoltványok kizárólag hazai szőlőbirtokosoknak a következő áron és feltételek mellett adatnak el:

I. Eladási árak:

a) Amerikai fajtájú szőlővesszők:

I. osztályú síma vesszők ezre	16 K.
II. osztályú síma vesszők ezre	8 „
I. osztályú gyökeres vesszők ezre	32 „
II. osztályú gyökeres vesszők ezre	16 „

b) Európai fajtájú szőlővesszők:

1. Bort-termő fajták:

I. osztályú síma vesszők ezre	10 K.
II. osztályú síma vesszők ezre	5 „
I. osztályú gyökeres vesszők ezre	20 „
II. osztályú gyökeres vesszők ezre	10 „

2. Csemege fajták:

I. osztályú síma vesszők ezre	16 K.
II. osztályú síma vesszők ezre	8 „
I. osztályú gyökeres vesszők ezre	32 „
II. osztályú gyökeres vesszők ezre	16 „

c) Szőlőoltványok:

Gyökeres, fás szőlőoltványok ezre ... 240 K.
Síma zöld szőlőoltványok ezre ... 120 „

Mind a szőlővesszőknek, mind a szőlőoltványoknak csomagolási és a feladó vasúti állomásig való szállítási költsége az eladási árakban bennefoglaltatik. A vasúti vitelberek azonban a vevőt terhelik és e végből a küldemények bérmentetlenül adatnak fel a vasútra.

Az eladási árak utánvétel útján szedetnek be. A telepeken közvetlenül átvett szőlővesszők és szőlőoltványok ára, az átvétel alkalmával, bélyegmentes ellennyugta mellett közvetlenül a telep házi pénztárába fizetendő.

Árkedvezményben csak azok a valóban szegény sorsú kisgazdák, egyházak, lelkészek és tanítók részesíttetnek, akiknek egyedüli, vagy legfőbb jövedelmi forrásuk a filloxera által elpusztított hegyvidéki szőlőjük volt.

II A vételajánlatok benyújtása.

Mindazok, akik az állami szőlőtelepekről szőlővesszőket, vagy szőlőoltványokat óhajtanak szerezni, vételajánlataikat a kívánt szőlővesszők és oltványok fajta, minőség és mennyiség szerinti megjelölése és a kiültetés helyének, úgyszintén a szállításra vonatkozó adatoknak (az átvevő neve, rendeltetési hely, vasúti, vagy gőzhajóállomás stb.) pontos feltüntetésével legkésőbb november hónap végéig ahhoz a kerületi szőlészeti és borászati felügyelőhöz, illetőleg vinecellériskolai igazgatósághoz

tartoznak benyújtani, akiknek, vagy amely igazgatóságnak szőlészeti és borászati felügyelői kerületében a felújítandó, vagy szőlővel beültetendő terület fekszik.

III. A vételajánlatok teljesítése.

Amerikai fajtájú szőlővesszők és szőlőoltványok csak az 1896 : V. t.-c. rendelkezései alá eső hegyvidékeken levő szőlőterületek birtokosainak adatnak el. Európai fajtájú szőlővesszők szintén csak ilyen és ezeken kívül még immunis homoktalajú területekre adhatók el. Sík vidékek kötött talajú területein való felhasználásra sem szőlővesszők, sem szőlőoltványok egyáltalán nem adatnak el.

Oly egyének vételajánlatai, akik szőlővesszőkkel, vagy szőlőoltványokkal kereskednek, vagy akik saját termésű szőlővesszőket, vagy szőlőoltványaikat nem maguk használják fel, hanem — habár csak részben is — eladják, vagy felhasználásra másoknak engedik át és végül, akiknek szőlőbirtokuk nincs, a teljesítés szempontjából figyelembe nem vétetnek.

Vételajánlatot a szőlőbirtokosok csak a saját nevük alatt tehetnek. Ha valaki a maga számára több név alatt tesz vételajánlatot, egyik vételajánlata sem teljesítettik, még abban az esetben sem, ha közvetlen hozzátartozói: neje, vagy gyermekei nevét használta fel.

Az oly szőlőbirtokos, akiről — habár utólag is — az állapíttatnék meg, hogy az állami telepekről kapott szőlővesszőket, vagy szőlőoltványokat akár ingyen, akár pénzért másnak engedte át, az állami telepek készleteiből való részletetésből egyszersmindenkorra kizáratik.

A vételajánlatok, amennyiben a fentebbi tiltó rendelkezések, vagy a szőlővesszők és használt szőlőkarók forgalmának szabályozása iránt az 1903. évi március 14-én 26400. sz. a. kiadott, vagy az ennek helyébe lépő rendeletnek a szőlővesszők bevitelét megtiltó határozmányai alá nem esnek, lehetőleg a beérkezés sorrendjében teljesítettnek, azzal a megszorítással azonban, hogy egy ajánlattevőnek — habár több fajából és esetleg több telepről kívánná is — 2000 darab sima, vagy 10.000 darab gyökeres szőlővesszőnél, vagy 8000 darab szőlőoltványnál több nem szolgáltatható ki. Kivételnek ebben a tekintetben csak rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben és csak külön engedéllyel van helye

IV. A vételajánlatok kezelése és nyilvántartása.

A vételajánlatok kezelését, és nyilvántartását a felújítandó, vagy szőlővel beültetendő területre nézve illetékes szőlészeti és borászati felügyelők, vagy vincellériskolai igazgatók teljesítik.

Az ezek mellőzésével, vagy a határidő eltelte után benyújtandó kérvények és vételajánlatok csak abban az esetben lennének figyelembe vehetők, ha a rendes úton és ideje korán beérkező kérvények és vételajánlatok teljesítése után megfelelő készletek maradnának.

V. A vételajánlatot tevők értesítése.

A vételajánlatot tevők arról, hogy vételajánlataik teljesítésére mennyiben számíthatnak, az illető kerületi felügyelő, vagy vincellériskolai igazgató útján értesítettnek.

VI. A szőlővesszők és szőlőoltványok szétküldése.

A szőlővesszők és szőlőoltványok megküldése a vételre ajánlkozók kívánságához képest ősszel, vagy tavasszal történik. **Azoknak, akik az elküldés idejére nézve kívánságaikat nem nyilváníthatják,** a szőlővesszők és a szőlőoltványok tavasszal küldetnek meg. Úgyszintén tavasszal küldetnek meg a szőlővesszők és az oltványok, habár a vételre ajánlkozó az ősszel való szállítást kívánta, akkor is, ha az őszi szállítást az időjárás nem engedi meg.

Az elküldésről a vételajánlatokat tevők, vagy megbizottaik, a feladás napján külön levelekben értesítettnek. Minden értesítő levélhez egy válaszúrlap és a telep címével ellátott levélboríték csatoltatik. A válaszúrlap a küldemény hiánytalanul és kifogás nélkül való átvételének elismerésére, illetőleg az esetleges észrevételek, vagy kifogások megtételére szolgál és **megfelelően kitöltve és aláírva minden setre legkésőbb három nap alatt beküldendő, mert későbbi felszólalás nem vehető figyelembe.**

VII. Általános rendelkezések.

Az állami telepekről, vételajánlatok teljesítésére, más, mint a szőlővessző- és szőlőoltványüzleti szokásoknak minden tekintetben teljesen megfelelő „tökéletes“ szőlővesszők, vagy oltványok senkinek, semmi esetre nem szolgáltatható ki.

A telepek kezelésével megbízott állami tisztviselők minden, akár a szőlővesszők, vagy szőlőoltványok minősége, akár a csomagolás ellen emelt alapos kifogásért személyes felelősséggel tartoznak és mind a selejtes, vagy épen rossz szőlővesszők, vagy oltványok kiszolgáltatásából, mind a hiányos csomagolásból származó károkért anyagilag is szavatolniuk kell. Alaposaknak bizonyult kifogások esetén az illető telepek kezelésével megbízott tisztviselőket terheli a felülvizsgálat költsége is.

Budapesten, 1912. évi augusztus hónapban.

Gróf Serényi s. k.

Külföldi konzulok jelentései a gyümölcsstermési kilátásokról.

Odesszai konzulunk jelentése szerint a gyümölcsstermés Krim félszigetén az idén rendkívül rossz és az északi részeken még a délieknél is sokkal rosszabbul sikerült, aminek főoka a viszontagságos időjárásban rejlik. Őszibarackból egészen jelentéktelen termés volt, míg almából és körtéből mennyiségileg kielégítők a kilátások, minőség tekintetében azonban nagyon sok kívánnivalót hagynak fönt. Borszőlőből előreláthatólag minden tekintetben jól fog a termés sikerülni, szilvából középstermést várnak. Az összes gyümölcsnek ára nagyjában egyezik a múlt éveikkel. Bessarábiában és Chersonban a termési kilátások sokkal jobbak a Krimieknél és mennyiség tekintetében megütik a jó középstermés mértékét

Nápolyi konzulunk jelentése szerint almából és körtéből, de kivált az utóbbiból csekély a hozam, úgy hogy a rendes mennyiségnek körülbelül csak tizedrésze kerülhet kivitelre, melynek legnagyobb részét romániai kereskedők vásároltak össze. A füge-fák termésének fejlődésére a legutóbbi kiadós, csapadékos időjárás nagyon jó hatással volt és ez az anélkülis gazdag termés kilátásokat még növelte. Az árak még kialakulóban vannak. Dióból silány termés lesz és ezért az árak szokatlanul magasra emelkedtek. Mogyoróból jó középstermés ígérkezik és hosszúszemű mogyoróért quarterenként 95 lírát ígérnek. A szőlő termése úgy mennyiségileg, mint minőségileg nagy reményekre jogosít, bár észak és közép Olaszország egyes vidékein a szárazság sok kárt okozott a termésben s a szőlő szemje apró maradt. A quarternkénti ár 27—45 líra között változik. Az őszibarack termése kedvezőtlen volt és ennek folytán az árak igen magasak. Szilvából

is nagyon rossz termés volt és az árak oly magasra emelkedtek, hogy emiatt ebből sem került semmi sem kivitelre.

Milanói konzulunk jelentése szerint a szilva eladás lassan indult és még mindig nincsen befejezve. Az árak szilárdak és egész augusztus végéig minőség szerint quarterenként 15—55 lírán állottak. Az őszibarack termés teljesen beérett és a helyi fogyasztás oly nagymérvű volt, hogy az óriási termés nem volt elegendő a szükséglet fedezésére és az árak hallatlan magasságra emelkedtek. Minőség szerint quarterjéért könnyen lehetett 40—120 lírás árat elérni. Nyári körtében az augusztusi tartós esőzés nagyon sok kárt okozott és Lombárdiának majdnem egész termését megsemmisítette. Jobb fajtákért 10—20 lírát a Casteggio vidékének különlegességét képező „Spadonaért” pedig 30—35 lírát fizettek quarterenként. Almából várakozáson alul lesz a termés, úgy, hogy a rendesnek csak alig felére számíthatunk. Az úgynevezett „Amurche” fajtáért, mely itt a legbecsesebbek közé tartozik 15—17, közönségesebb áruért pedig 7—12 lírát fizetnek quarterenként.

Csemegeszlőből Piacenza vidékén, hol a legkorábbi érésű fajták tenyésznek, óriási termés lesz és nagyban vásárlók helyben a szőlőhegyen 28—30 lírát szívesen fizettek érte. Nagy mennyiségű szőlőt szállítottak Terracinából a hónap folyamán Milanóba, az ott legbecsesebb „Moscato” fajtából, mely a legmagasabb árak mellett is mindég könnyen talál vevőre. Az idén is 30—45 lírát fizettek métermázsájáért nagybani árként.

A konzulátus a modern technika összes vívmányainak felhasználásával épített és igen nagy forgalmú milanói vásárcsarnok forgalmát figyelemmel kísérve jelentését még a következő érdekes statisztikai adatokkal toldja meg:

Az évenként eladásra kerülő gyümölcsfélék és más kerti termékek értéke 49,485.000 lírányi összeget tesz ki, melyből:

17,791.000	lira	esik zöldség és főzelékfélékre.
8,214.000	„	„ aszalt zöldségre és gyümölcsre,
22,480.000	„	„ friss gyümölcsre,
950.000	„	„ virágra,
50.000	„	„ más egyéb növényfélékre stb.

A helybeli fogyasztáson kívül elszállítatják évente Milanóból:

400	wagyon	száritott füge,
80	„	„ szilva,
40	„	mogyoró,
35	„	dió,

20	waggon	mandula,
950	„	gesztenye (maróni),
1500	„	narancs és citrom,
350	„	friss téli körte,
250	„	„ nyári körte,
900	„	őszibarack,
900	„	alma és
250	„	cseresznye.

Amint ezen adatokból látható, a milánói piac igen jelentékeny kereskedelmi központ, mely Lombardia és Velence termékeinek legnagyobb részét magába fogadja és közvetíti azoknak külföldre való kivitelét.

Bresloui konszulunk jelentése szerint Sziléziában és Pózenben a boggyógyümölcsfélék kivételével az időjárás az összes gyümölcsnemek fejlődésére kedvező volt és ennél fogva azok úgy mennyiségre, mint minőségre, jó termésre nyújtanak kilátást. A boggyógyümölcsök termését azonban a virágzásuk idején uralkodott hideg időjárás megsemmisítette.

A körte- és szilvatermés a helybeli piacokon rendszeren fogyasztásra kel el és kivitelre csak jelentéktelen mennyiség kerül belőle, azért az árak nyomottak. Áfonyából középtermés volt; kivitelre az idén nem került.

Dinnyéből Sziléziában és Pózenben nagyon keveset természetnek és azért az árak rendszeren magasak. A fogyasztásra szükséges anyag Magyarországból szokott beszereztetni, de az idén a magyar dinnye íz és érettség tekintetében nagyon sok kivánni valót hagyott hátra.

A csemegeszőlő-szükséglet Olaszországból fedeztetik; ami keveset Magyarország szállít, az rendszeren olyan savanyú, hogy alig lehet megenni.

Brailai konzulátusunk jelentése szerint az idén jó gyümölcstermesre számítottak, de a sokáig tartó szárazság nagyon kedvezett a rovarok szaporodásának és ezek oly nagy mértékben léptek föl, hogy a szép reményeket alaposan lelohasztották. A szilvafák rakva vannak gyümölcsessel, de a termés minősége csak közepszerű. Dióból szintén igen jó termésre számítanak. A konzulátus területén a szőlőművelést csak jelentéktelen mértékben űzik, de ezen olyan dús termés mutatkozik, milyenre emberemlékezet óta nem volt példa. A minőség is kitűnő és az árak is tűrhetőek. A must dekaliterjét fajta szerint 5·30—6·50 frankért foglalózzák le.

Az osztrák földművelésügyi ministerium jelentése Ausztria gyümölcstermésének augusztus havi

állásáról. Az időjárás augusztus hónapban Ausztria egész területén nagyon változó és rendkívül hűvös volt. A hőmérsék a normálison jóval alul állott, a csapadék gyakori és nagyon kiadó; a déli tartományokban a hónap második felében némileg javult a helyzet.

Az egész hónapban tartó folytonos nedves időjárás a gyümölcs fejlődésére kártékonyan hatott. Őszibarackból csak dél Tirol adott számbevehető termést, a többi baracktermő vidékek termése oly siralmas volt, hogy említést sem érdemel. Az almaféléket az utóbbi időben a *Fusicladium* erősen megtámadta. Dél-Dalmáciában pedig az olajfa-légy lépett fel nagy mértékben és máris tetemes károkat okozott. A fügefák dús termést ígérnek.

Augusztus hónap második felében uralkodott nedves, esős időjárás a szőlőkben nagy mértékben elősegítette a *Peronospora* és *Oidium* kifejlődését, melyek az eddigi gazdag termési kilátásokat tetemesen alászállították. Alsó-Ausztriában és Krajnában gyöngye lesz a szüret. — Morvaországban és Csehország egy részében szintén nagyon megcsökkent az eddigi szép remény. Dél-Tirolban, Dalmáciában és Görz-Gradiska nagy részében azonban még most is bő szüretre számítanak.

NEM-HIVATALOS RÉSZ.

Amerikai gyümölcsaszaló.

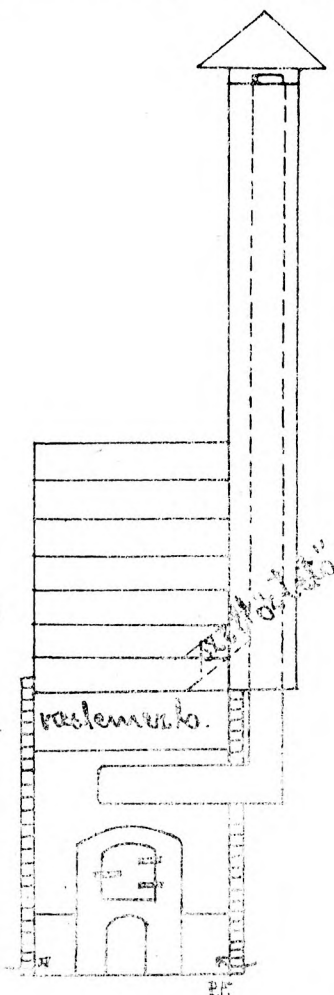
A gyümölcskonzerv-készítés és a gyümölcsaszalás Kaliforniában nem mellékes, sőt igen jelentékeny iparágat képvisel. Ennek igazolásául megemlítem, hogy a konzervipar Kaliforniában a múlt évben tizenegy millió dollár értékű cukrozott gyümölcsöt és tizenhét millió hétszázharmincegyezer dollár értékű aszalt gyümölcsöt állított elő. Ezeknek a millióknak nagyobb része Európából vándorol az amerikaiak erszényébe, mert ők maguk, különösen a kaliforniaiak, az aszalványra nincsenek ráutalva. Ott alig van néhány hónap, mikor a gyümölcsös friss gyümölcsöt nem ad, sőt még az a pár hónap sem számítható, mert a narancs gyakran bevárja az új cseresznye- és kajszitermést.

A nap melege, a száraz levegő Kaliforniában nemcsak a gyümölcsöt érleli és növeszti meg a tökéletességig, de az aszalást is olcsóvá teszi, mert ott ezt a munkát többnyire a forró napsugárral végeztetik el. Vannak azonban vidékek, ahol az éghajlat nem engedi meg, a napon való

szárítást, vagy ahol késői gyümölcsöt aszalnak; ilyen esetekben gyümölcsaszalókat használnak. A gyümölcsaszalás gépekkel a specialisták kezén van, a természet gépekkel ritkán aszal.

Mr. L. W. Parsons of Campbell Santa-Clara-ban éveken át kísérletezett aszalógépekkel és megállapított eljárási módja jónak bizonyult, úgy hogy többen használják az ő aszalóját, melynek rajzait és leírását ez alkalommal közreadom.

A gyümölcsaszaló kamara 20—25 q. nyers gyümölcs befogadására alkalmas. Az óozott drót-cserényék 61 cm. szélesek. és 1 m. 52 cm. hosz-

Hamutartó

(50. sz. ábra.)

szúak. Az aszaló 1 m. 54 cm. széles, 7 m. és 32 cm. hosszú; hosszában 10 cserény, magasságban 12 cserény helyezhető el benne, tehát összesen 120 cserény.

A szárító kamara a tűzhelyre, a melegítőre van építve, mely utóbbi 20 cm. vastag téglá, vagy cement fallal van körülvéve; hossza és szélessége ugyanaz mint a szárító kamaráé. A fal magassága a kályha nagyságától függ. Lényeges a kanális (kályha) építése és elhelyezése. Tűzálló és minden részében füstmentes legyen

az és úgy elhelyezve, hogy a melegítőtől a kályha és a fal között a friss levegő könnyen a szárító kamrába juthasson. A melegítő homlokzatán alul a kályha és a fal között 30 cm. magas és széles nyílás van a falban, melyen át a friss levegő a szárítóba jön. A friss levegő a kályha oldalai és a kürtő (csövek) mentén egy nyíláson a szárítóba megy.

A szárítókamarát a melegítőtől 6—8 mm. vastag vaslemez választja el. A vaslemezburkolat T alakú vasakon nyugszik; elől és oldalt a falba van építve, hátul pedig 30 cm.-rel rövidebbre szabva, ahol a levegő a gyümölcskamrába megy. A vaslemez burkolaton más nyílás nincsen, hogy a forró levegő a gyümölcsöt meg ne égesse; szükséges a vaslemez burkolatot 2 cm. vastagon homokkal, vagy rostált földdel betakarni.

A melegítőt körülvevő fal $\frac{1}{2}$ m.-rel magasabbra legyen építve a vaslemez fölött, hogy a fából épített szárítókamara a tűztől mentve legyen.

A kályha 120 cm. magas, 90 cm. széles és 2 méter hosszú, alul hamutartóval. A kályha vége összeköttetésben van a füstöt elvezető csővel és ez 30 cm. átmérőjű; vízszintesen halad a melegítő végéig, ott röviden meghajtva visszajön a kályha tetejébe és egy könyöksőben a kályha homlokzatán jobb, vagy baloldalon a szelöltető kéménybe torkollik.

Ha a kályha 120 cm. magas, a fölötte haladó cső 30 cm. vastag, a kályha tetejétől a cső aljáig terjedő tér 15 cm. és ugyancsak 15 cm. a cső tetejétől a vaslemez burkolatáig, hozzáadva ehhez még a vaslemez fölötti fal magasságát. 50 cm.-t: 2 m. 30 cm. magasságot kapunk a földtől a fal tetejéig. A fal minden oldalában vízszintes.

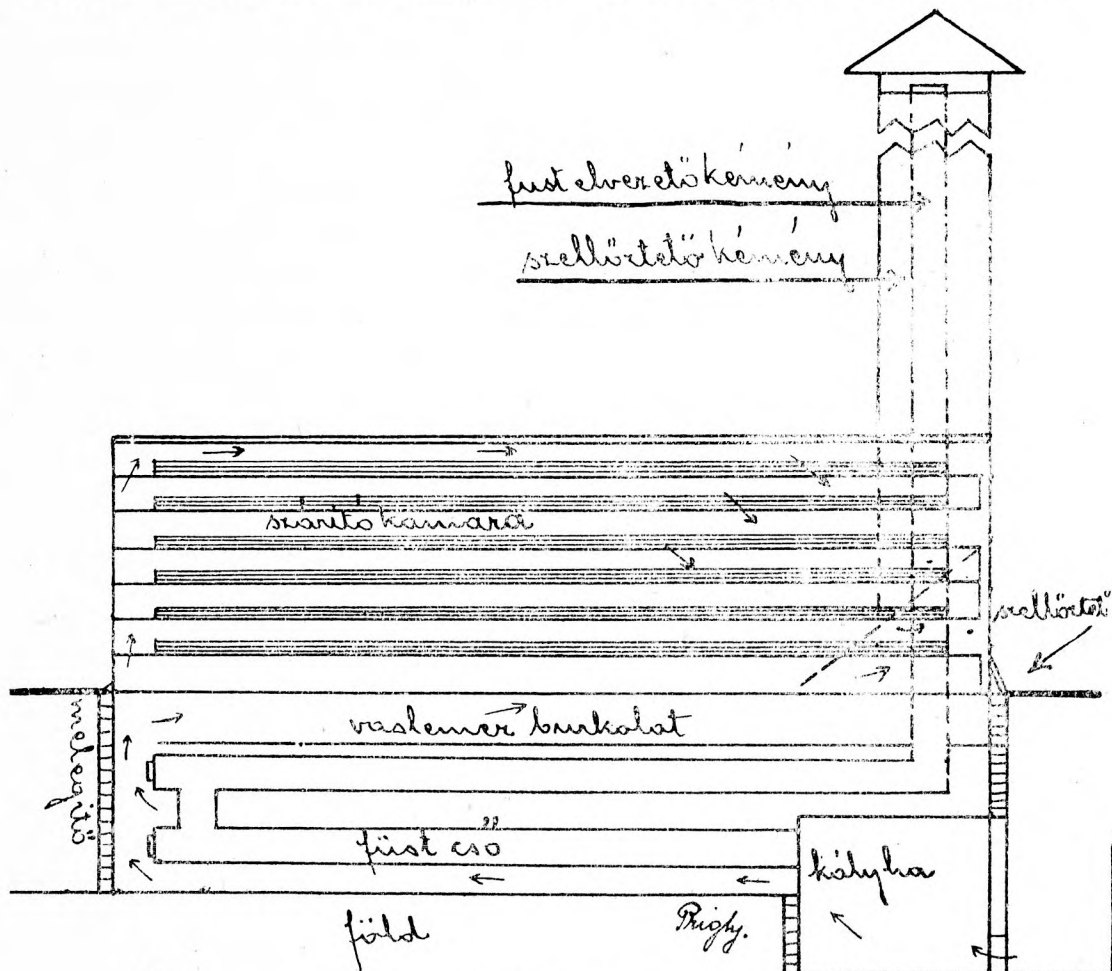
A fölötte levő szárító kamara magassága külön 195 cm. Az összetartó gerendázatot 8—10 cm. vastag lécek szolgáltatják, melyek 60 cm. távolságra vannak egymástól. A kamara két végében szorosan záróajtók vannak. A símára gyalult deszkázat az oszlopokon belül jön, ez a kamara minden pontján függőleges és a kamara oldalai mindenütt egyenlő távolságban vannak egymástól, hogy a cserények könnyen tovacsusztathatók legyenek. A szárító kamara hosszabb két oldalán 12—12 darab 4 cm. vastagságú léce van szegezve 15 cm. távolságra egymástól. E csuszató lécek felső lapján 25 cm.-re egymástól 2 cm. átmérőjű kerekcsúszók vannak beeresztve. A cserények ez apró kerekcsúszókon könnyen tovacsusztathatók.

A füst-elvezető cső a szellőztető kéményen megy keresztül. Ahol a cső a szellőztetőbe jön, ott a nyílás tökéletesen zár, hogy az a léghuzamot ne zavarja.

A szárító kamara egyik oldalának alján azonban nyílás van, melyen át a nedves levegő a szellőztető kéménybe juthat. A nyílás derékszögű háromszög alakú, melynek alapja és függőleges oldala 90 cm. hosszú. Az alant járó cserények vigyázva továbbítandók, hogy azok ezen nyílásban meg ne akadjanak. A cserények $1\frac{1}{2}$ cm.-el rövidebbek mint a szárító belseje. A

sorba kettőt és mindannyiszor, valahányszor friss cserényt teszünk az aszalóba. Mikor a kamara megtelt, a száraz gyümölcs már a kamara elején a felső négy sorban lesz. A friss gyümölcs nedvességének nagy része az említett szellőztetőn elillan, anélkül, hogy e nedves levegő a felsőbb, szárazabb gyümölcsnek ártana.

Mikor a gyümölcs nedvességének nagy részét elvesztette, akkor az az aszaló hátuljába szárazabb és melegebb levegőbe kerül. Ez a levegő azonban meleg $65-70\text{ C}^\circ$ és nem alkalmas az aszalás bevezetésére, azért a gyümölcs a felső

Aszaló belsejének oldalnézete.

(51. sz. ábra.)

kamara félmagasságában az oldalakat 2—3 helyen 1 cm. vastag vasvesszők tartják össze és védik a falat a meghajlástól.

A szellőztető kémény 3 méter magas; egyik oldalában 90 cm., a másikban 180 cm. széles.

Aszalásnál az első nyolc sor jön először használatba a kályha fölötti végen — a szárító elején. Minden sorba egy-egy cserényt teszünk 45 pernyi időközökben. Mikor minden sorba már 10 cserényt beraktunk a nyolc alsó sor megtelt. Most minden sorból egy-egy cserényt kiveszünk és azokat a felső négy sorba rakjuk, minden

négy sorba kerül enyhébb melegbe és kevésbé nedves levegőbe. Ilyen aszalásnál legértékesebb az, hogy az aszalás alacsonyabb hőmérsékleten fejeződik be és kevés nedvességgel.

Aszalás közben a cserényeket 30 cm. távolságra tartjuk az ajtótól, hogy a levegő szabad keringését ne akadályozza.

Szilva 18—20 óra alatt megaszalódik ily módon, szeletelt almának 4—6 órára van szüksége.

Rövid leírásomat a mellékelt rajzok teszik érthetőbbé.

Machács Mátyás.

A rózsák szabadföldi dugványozása ősszel.

A rózsák tenyésztése, azok szeretetével karöltve, mindig nagyobb és nagyobb tökélyre emelkedik. Kevés ember van, aki a rózsát ne szeretné, amiért is méltán megérdemli az a virágok és cserjék *királynő*-je elnevezését.

Sokféle szaporítási módja mellett a rózsák kultusza aránylag mégis lassan halad előre, mert a laikus mindenben nehézségeket lát annak tenyésztésében és szaporításában.

A bokor-rózsákat leginkább melegágyakban, növényházakban dugványról és tőnemesítés (szemzés) útján állították elő kertészkollegáim; úgyszintén a futórózsák fajtákat is.

Több ízben tettem kísérletet a szabadföldi dugványozással, de nem értem el mindig a kellő eredményt; míg végre a múlt ősszel, rózsabetakarás alkalmával, igen erős hajtásokat vágtam le kulcsos dugványoknak.

A kulcsos dugványt úgy kapjuk, hogy az egy éves befásodott rózsavesszőhöz a kétéves fából egy kis darabot hozzávágunk. A dugvány hossza 40 cm. legyen. Az elkészített dugványokat 40 cm. mélyen átforgatott földbe sorokba 10—10 cm.-re egymástól, ültető furóval elültetjük, a földet jól hozzászorítjuk és beiszapoljuk. A dugványoknak a föld színe fölött 2 szemre ki kell állni, de a földet föléje fel kell töltenünk, úgy, hogy azzal az egész dugványt 2—3 ujjnyira befedjük.

A téli erős fagyok ellen dudvával, gizzazzal betakarjuk. Tavasszal a takarót eltávolítjuk, míg a földet meghagyjuk rajta. Nyár folyamán a földtöltés, kapálás alkalmával fokozatosan elenyésztenedő.

A mi talajunk vályogtalaj, kevés homoktartalommal, humusztartalma is csekély és a megeredés 60—70 százalék volt.

Ajánlom ezt az eljárást mindazoknak a kertkedvelőknek, akik szeretnék kis kertjükben bokor- és futórózsát tenyészteni és azoknak is, akik nagyban foglalkoznak rózsatenyésztéssel, eladási célból.

Ezen az őszön ismét, amennyit csak lehet, fogok ilyen dugványokból készíteni, mert a megeredtek az idején már virágoztak is; soknak 1 mtr-es hajtásai vannak, amelyekről ismét vágni lehet.

Csurgó.

Iváncsits István.

Gyümölcsészetünk bajai.

(Folytatás.)

A szőlőtermesztéssel foglalkozó embereknek vérebe ment át, hogy ezen kiadásokat feltétlen viselni kell, tudja mindenki, hogy a szőlőt rigolozott talajba, sok trágya feláldozásával, szép sorban kell ültetni, három éven át kapálni, mivelni és azután jön a termés! Mindenki tudja, hogy ez csak így lehet, másképp nem: és így mindenki természetesnek és elkerülhetetlennek tekinti e kiadásokat és telepítenek szőlőt még ott is, a hol eleve tudni lehet, hogy nem terem egyéb karcosnál. De ha végig megyünk egész szép hazánk összes szőlőin, akár fizetődnek, akár nem, nem fogunk egyetlen egy szőlőt sem találni, a mely pl. rendes idejében felkapálva nem volna, kivéve ha azt tulajdonosa pusztulni engedni akarja és ha valaki szőlőjét kapálatlanul hagyja, azt az összes szomszédai sőt még az idegen járókelők is elítélik, sőt kigunyolják.

Hol láttunk azonban ezzel szemben oly gyümölcsöt, a melyet direkt a gyümölcsfák kedvéért kapálnának és úgy nem vetnének beléje semmit, mint a legtöbb szőlőben? Telepem legtöbb látogatójának azon akad meg a szeme, hogy miért is van így vagy 60 hold terület, a mely évenként keresztben megszántva, azontúl pedig Planét jr. kapálógéppel gyommentesen lesz tartva, anélkül, hogy a fák alá valami vetve lenne? Ezt nem szoktuk meg, mert a gyümölcsfának legnagyobb bűne az, hogy fa és ép ezért benne mindenki erdei terméket lát és nem ápolásra érdemes kulturnövényt, a mely annál inkább kívánja meg az ápolást és elvont táplálékuszereinek trágyázás alakjában való visszapótlását, mert rendeltetése az, hogy 70—80 évig álljon egy helyen és legalább minden második évben ontsa az Isten áldását!

Járhatunk, kelhetünk országszerte és alig találunk néhány magánkézben levő gyümölcs-telepet, a mely úgy volna kezelve a hogy azt a gyümölcsészet azon jövedelem arányában, a melyet helyes kezelés mellett adhat, megérdemelné. Mielőtt azonban ennek okait kutatnók, illetve bonckés alá vennők, bátorításul és buzdításul néhány rövid példa saját gyümölcsészetem jövedelmezőségéről. Én a telepítést 1902. őszén kezdettem, így tehát legrégebb gyümölcsösöm ez év őszén lesz tíz éves, mindannak dacára, hogy birtokomnak oly szántóföldei vannak, a melyek árterületen lévén, trágyázás nélkül kiadják mező-

gazdasági termesztés mellett az évek szerint a 100—200 korona bruttó hasznot, a miből a kezelési költség vajmi kevés, jövedelmeknek $\frac{2}{3}$ — $\frac{3}{4}$ részét a gyümölcsészet adja és az egész telepet magam mellett három állandó alkalmazottal látom el. Csak nagyobb kapálások szükségessége esetén, valamint a gyümölcszedés és csomagolás idején veszek nagyobb számban napszámosokat, a szedéshez és csomagoláshoz többnyire gyermekeket, mert azok keze gyöngébb lévén, nem nyomorgatják meg úgy azt a szegény gyümölcsöt, mint a felnőtt munkás, kinek keze a kasza, kapa nyeléhez van szokva. De mily szívesen fizetem a napszámosokat, a mikor nekem azokra csak a kész termés betakarításához van szükségem és másnapra már a kezemben van annak ára.

De lássunk további példákat: 420 drb. 1903-ban ültetett Arany pármén almafa 1911-ben leadott 3800 koronát és ez évben újra lesz rajtuk vagy 1000—1200 koronát érő alma. — 12 drb. 1904-ben ültetett Ananász renet adott 1910-ben 140 koronát, 1911-ben 370 koronát és ez évben is fog adni közel 300 koronát. — Egy 1904-ben ültetett Londoni pepin adott 1909-ben 10 koronát, 1910-ben 83 koronát, 1911-ben 20 koronát és ez évben is megér a termése 50—60 koronát. Mindezen fák tehát már az ültetést követő ötödik évben adtak annyit, hogy nemcsak az az évi megmunkálási költség térült meg, hanem két év alatt az egész eddigi befektetés és költség busásan visszatérült, nem is említve a szép kukoricát, melyet a területről első években aratnom sikerült. Természetesen eszembe se jut azt állítani, hogy ez szükségkép minden ültetésnél így kell hogy legyen és hogy mindenki, aki beülteti és okszerűen kezeli fáit, ily eredményt fog elérni. Csak azt akartam ezzel bemutatni, hogy mily maximális jövedelmet is lehet elérni rövid idő alatt a gyümölcsészettel és hogy érdemes azzal behatóan és okszerűen foglalkozni. Nekem is van elég 6—9 éves fám, amely még egy fillér jövedelmet sem adott, de nagyon kevés ily fa van amelynél meg ne tudnám adni az okát annak, hogy miért nem jövedelmezett még és nem átalom bevallani, hogy legnagyobbbrészt csakis önmagamot okolhatom az eddigi eredménytelenséggel, t. i. vagy mert oly fajtát választottam, amely nagyon későn terem, vagy mert úgy neveltem azt, ahogy az az illető fajta természetének meg nem felel és inkább fába hajtott, semmint termett volna, vagy pedig és ez a főhibám, rá lévén utalva a gyümölcsös terület mezőgazdasági hoza-

dékára, azt oly termékekkel vettem be, amelyek a földet kiszarolták és gyümölcsfáimat elgyön-gítették és most lassacskán kell ezen — akaratomon kívüli bár, de saját tapasztalatlanságomon alapuló — tévedésemet helyrehozni.

Ezekben rövidesen vázoltam a gyümölcsészet által elérhető anyagi eredményeket, a melyek szintén elég kecsegtetők arra, hogy megfelelő alkalmas területen a gyümölcsészet nagybani felkarolását javasolják és nem is szólva ama felülmúlhatatlan élvezetről és gyönyörüségről, amelyet egy önültette virágzó, vagy termése alatt görnyedező gyümölcsös okoz, áttérek annak fejtegetésére, hogy országszerte járva, miért látunk oly számtalan siralmas állapotban levő gyümölcsöt, amely — ha ültetésétől kezdve helyes gondozásban részesült volna, — ma már ontará esetleg a legszebb gyümölcsöt. Fejtegetéseimmél sorban veszem a hibákat, melyeket az ültetéstől, a fa egész nevelésének folyamata alatt tapasztaltam.

(Folytatjuk.)

Feketefalu.

Korponay Kornél.

Gyümölcskinálat és kereslet.

Az országos gyümölcsészeti ministeri biztosság évek óta nyilvántartotta a nagyobb gyümölcstermesztők eladó készletét és az ezek címeiért hozzáforduló hazai és külföldi kereskedők címeit és ezek kölcsönös kicserélése által igyekezett a termés adás-vételét közvetíteni.

Ezen címek részint a gazdasági tudósítók jelentéseiből, részint a termesztők közvetlen jelentkezéséből állítottak össze és német nyelvre lefordítva, az idegen államok konzulátusainak és a vétel céljából jelentkező külföldi kereskedőknek megküldettek. Ezenkívül pedig esetről-esetre közöltetett a kimutatás a Gyümölcskertészen is és az utóbbi ingyen és bérmentve megküldetett mindazon érdeklődők részére, akik egyszerű levelező-lapon a megfelelő lapszámok megküldését kérték.

Nem tudjuk azonban mi okból, de a közvetítés nem vezetett eredményre. Lehetséges, hogy a gazdasági tudósítók által bejelentett címek nem voltak helyesek, vagy hogy a közvetlen jelentkezők egyrésze vélt ezzel jó tréfát csinálhatni, de annyi bizonyos, hogy nagyon gyakran érkezett panasz kereskedők, legfőként külföldiek részéről a ministeri biztossághoz a címek megbízhatatlansága miatt.

A földművelésügyi ministerium kertészeti osztályának azonban a sikertelenség nem szegte kedvét, az akciót tovább folytatja és a termesz-
tők és kereskedők jelentkezéseit továbbra is szí-
vesen fogadja és ezen rovatban az előző évek
mintájára folytatni fogjuk a nyilvántartást és
készségesen bocsátjuk azt rendelkezésére az ér-
deklődőknek. De most már — mint ezt lapunk
más helyén olvashatjuk — a ministerium tevéke-
nyebben óhajt az értékesítéssel foglalkozni és
ezt a „Hangyával“ karöltve, a termesz-
tőkre lehető legelőnyösebben kívánja megoldani.

A kimutatást tehát ezennel megnyitjuk:

I. Eladó gyümölcskészlettel rendelkeznek:
Almából: 1. Kollár Vilmos bortermesztő, Cegléd 250—300 mm. 2. Ágoston Lajos földbir-
tokos, Huszt 300 mm. Jonathán, Batul, Londoni
pepin, Sikulai és Téli arany pármen alma. 3.
Elek István földbirtokos, Tiszaszöllős (Heves m.)
60—80 q. a legfinomabb téli asztali fajtából.

Körtéből: 1. Kollár Vilmos bortermesztő,
Cegléd 250 mm. téli körte. 2. Ágoston Lajos
földbirtokos, Huszt 3 mm. őszi körte.

Szőlőből: 1. Rendes és Komlós szőlő-
oltványtelepe, Székelyhid (Bihar m.) 100 mm.
fehér és piros Chasselas szőlő. 2. Fischer
Mór szőlőbirtokos, Péterréve (Bács-Bodrog m.) 100
mm. Chasselas szőlő.

II. Megvételre gyümölcsöt keresnek: 1. Lá-
nyik Jánosné Mezőtúr, almát, meghatározatlan
mennyiségben. 2. Szabó Artur Gödöllő, almát,
meghatározatlan mennyiségben. 3. Heinrich Hü-
bel Tafel und Südfrüchten Exporteure, Triest,
almát, meghatározatlan mennyiségben. 4. Bar-
tha István terménykereskedő, Brassó, szilvát,
meghatározatlan mennyiségben. 5. Raimund
Simek Budweiss (Schmerlingstrasse Nr. 36) Böh-
men, erdei szamócat és málnát, meghatározatlan
mennyiségben.

(Folytatjuk.)

Közhasznú kérdések és feleletek.

50. *Kérdés:* Az itteni kertekben a köszmé-
tén (egres) egy különös betegség van elterjedve.
Továbbá a szőlőültetvényekben a leveleken
mutatkozik valamilyen betegség. Kérem a beteg-
ség nevének közlését és a védekezés módjáról
szíves tanácsát.

Holics.

Sz. I.

50. *Felelet:* **Amerikai köszméte-lisztharmat és a szőlőlevél-atka ügyében.** A beküldött kösz-
méte-gyümölcsöket az amerikai köszméte liszt-
harmat nevű betegség (*Sphaerotheca mors uvae*)

támadta meg. Az erre vonatkozó nyomtatott véde-
kezési utasítást felhasználás céljából megküldöt-
tük. Megjegyezzük még, hogy legújabb kísérlete-
zések eredményeképpen javasoljuk a beteg bok-
rokat 3% rézgálicot tartalmazó fujtatott kén-
porral beporozni. A szőlőleveleket bántó atka ellen
(*Phytoptus vitis*) a Gyümölcskertész legutóbbi szá-
mában (Körtelevél atka) található a felelet. Sch.

51. *Kérdés:* A mellékelt 3 drb. körtegalyat
azon kérésem kapcsán küldöm be, hogy a levelek
elszáradásának okát és az esetleges védekezési
módot közölni méltóztassék. („Fatenyésztes“
nyomán úgy vélem, „Morthiera Maspili“ gomba
támadta meg, vagy „Fusicladium“.)

Tetétlen

G. G.

51. *Felelet:* **Körtefa-levelek száradásáról.** A
beküldött körtefa-levelek fekete száradási foltjai
nem erednek élősködő gombától. A betegség okát
a gyökér bántalmában (esetleg ágbetegségben),
vagy a talaj kedvezőtlen viszonyaiban kell
keresni. Sch.

Vegyes közlemények.

Hasznos újítások a gyümölcstartékesítés terén.

Serényi Béla gróf földművelésügyi minister a
gyümölcstermesztés előmozdítása érdekében kísér-
leteket folytat a gyümölcstartékesítés dolgában.
Nevezetesen a szakiskolákban gyümölcsosztá-
lyozókat és csomagolókat képeztetett ki, azzal a
rendelattal, hogy ezeket termesz-
tőknek és kereskedőknek díjtalanul átengedve, módot és
alkalmat nyújtson a gyümölcstermő vidékek
lakosságának arra, hogy ezektől gyakorlati módon
elsajátíthassa, miként lehet a gyümölcsnek cél-
szerű osztályozása és csomagolása által annak
piacképességét fokozni. Ez idén megközelítőleg
30 ily állami közeg áll a jelzett cél szolgálatára.
Ez a szám az idej tapasztalatok alapul vételével
esztendőre lényegesen emelhető. Intézkedés történt
arra nézve is, hogy a jobb gyümölcstermő vidéke-
ken a kisczadák termése kísérletképpen akként
értékesíttessék, hogy az a helyszínén a szokásos
módon megvásároltatván, ott osztályozva és a
szállításra alkalmas legjobb ládába csomagolva,
az elsőrendű árú egyes nagyobb vidéki vásárokon
rendezendő gyümölcsvásáron kerüljön forgalomba,
míg a silányabb és ekként nem értékesíthető árú
megfelelő módon feldolgoztassék. Ezt a feladatot
a Hangya szövetkezet vállalta magára, egyelőre
10—12 waggonyi elsőrendű gyümölcsmennyiség
keretében. A minister célja érdekében Pozsony,
Debrecen, Szeged, Temesvár és Székesfehérvár
városokat jelölte meg a rendezendő gyümölcs-
vásárok helyéül és miután az illető városok
polgármesterei is nyilatkoztak, lakosságuk szem-
pontjából kivétel nélkül helyeselve az eszmét,
az előkészületek már folynak és a jelzett gyümölcs-
vásárok megtartása várhatólag olyan eredményt
fog nyújtani, mely az akció további fejlődését
vonja maga után.

A gyümölcsfaternyósztés fejlesztése. A Baranyamegyei gazdasági egyesület 400 koronás pályadíjat tűzött ki olyan kiscgazdák részére, akiknek legalább 50 darabból álló gyümölcsös kertjük van és azt mintaszerűleg kezelik. A pályázatra sokan jelentkeztek és a bíráló-bizottság most tekinti meg a bejelentett gyümölcsösöket.

A szőlők állása az Alföldön. A folyton tartó nedves és hűvös időben a szőlők folytonosan romlanak, a szemek hullanak és a fürtökön terjed a penész. Ha a mostani idő száraz és meleg időre nem változik, abból a kis termésből, ami eddig van, abból sem szürnek még közepes bort sem. Az új borokat most 45—46 fillérért vásárolják.

A kereskedelmi ministerium londoni levelezője, Steinberger Mór (Bishopsgate Street 4, 5, 6) ajánlatokat kér természetektől mintaküldeménnyel, esetleg csirapróba közlésével, hagyma, petrezselyem, spenót, murok, lóhere, bab (fehér és tarka) magvakból, melyekből bármily nagy készletet hajlandó a legelőnyösebb piaci áron átvenni. Akik ezen felsorolt magvaknak, kiváltképp az Angolországban kedvelt göndörlevelű petrezselyem magvának nagyobb mértékben való termesztésével óhajtanak foglalkozni, azok bizalommal forduljanak nevezetthez, aki az eredeti angol vetőmagvat készségesen bocsátja rendelkezésükre és egyúttal hajlandó a természetendő mag átvételére vonatkozólag az illetőkkel írásbeli szerződésre lépni.

(K—y.)

A budapesti szőlőkiállítás, amelynek előkészületeiről már irtunk, elmarad. A Magyar szőlősgazdák országos egylete, mely a kiállítást tervezte, lemondott róla ez idén, aminek oka az ideai szőlőtermés tönkremenése.

Az állítható rugós kocsibetét. Nagyon praktikus találmányról adhatunk hírt olvasóinknak. Törékeny és elővigyázatos kezelést igénylő tárgyak szállításánál gyakran nagy károk keletkeznek abból, hogy a teherkocsik legnagyobb része nagy rázkódtatásnak teszi ki a szállítandó tárgyakat. Ennek elejét veendő, Schattelesz Viktor lugosi szesznagykereskedő egy kocsibetétet szerkesztett, mely minden nagyságú és szélességű kocsin alkalmazható és azt azonnal ruganyossá teszi, aminek előnyeit magyarázni felesleges. A találmányt a szabadalmi hivatal S. 2480. sz. alatt szabadalmazta. A rugós kocsibetét alkalmazása különösen olyan kertészetekben ígérkezik hasznoshozónak, ahol a gondos szállításra alkalmas kocsik kellő számban nem állanak rendelkezésre.

Pályázati hirdetés a tapolcai m. kir. vincellériskolában 1913. év január 1-én kezdődő egy éves tanfolyamra való felvételre. Felvételi kellékek: 1. Legalább 16 éves életkor betöltését igazoló keresztlevél, vagy katonakönyv. 2. Írni és olvasni tudást igazoló iskolai bizonyítvány. 3. Ép, erős, egészséges és a gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány. 4. Községi erkölcsi bizonyítvány.

5. Szülő, vagy gyám beleegyező nyilatkozata arról, hogy a felvett tanulót a tanév vége előtt az iskolából kivenni nem fogják és kötelező nyilatkozat arról, hogy a tápdíjat pontosan fizetni fogják. Ha a pályázó teljeskorú, ezen kötelező nyilatkozatot maga tartozik kiállítani. A felvett tanuló az iskolában lakást és teljes ellátást kap és ezért félévi előleges részletekben évi 240 kor. tápdíjat köteles a vincellériskolának fizetni. Szegénysorsú polgárok egész, vagy fél tápdíjmentességgel is vétethetnek fel, ha szegénységüket hatóságilag igazolják. A pályázati kérvényben határozottan kifejezendő, hogy a folyamodó mely módon kéri a felvételt t. i. egész, vagy fél tápdíj fizetésének kötelezettsége mellett, vagy tápdíjmentesség élvezetével. A felvételnél előnyben részesülnek, akik katonai kötelezettségüknek már eleget tettek, vagy attól véglegesen felmentettek, továbbá szőlőmivelők, pincekezelők, kertészek, kádárok, illetőleg ezek fiai. Fehérneművel, ruházattal, továbbá író- és taneszközökkel saját költségén tartozik a felvett tanuló magát ellátni. Az egy koronás bélyeggel ellátott és a fentiekkel felszerelt és sajátkezűleg írt és aláírt kérvények a m. kir. vincellériskola igazgatóságához címezve október 30-ig nyújtandók be.

Szerkesztői üzenetek.

P. L. Budapest. A cseresnyefának alkalmasint a gyökerét támadta meg valami ellenség; de lehet talajhiba is. Jó lesz a közeledő levélhullás után a gyökérzetet és a talajt megvizsgálni esetleg, mintát küldeni véleményadás végett.

Cs. Gy. Trencsén. A lugas szőlő leveleit nem támadta meg élőködő szervezet, hanem a talajösszetétel kedvezőtlen; vagy pedig az is lehet, hogy a gyökérzetet támadta meg valami ellenség.

Sch. F. Jankahegy. Miután a cikk tárgyánál fogva lapunk keretébe nem illik, azért mi ki nem adhatjuk és kívánsága szerint megküldöttük az Ampelologiai Intézet igazgatóságának.

L. S. Baja A meghatározás végett küldött körték közül a kisebb, gömbölyded fajta neve: Erdei vajkörte, a nagyobb, hengeres alaku fajta megromolva érkezett, úgy, hogy nevét meg nem határozhattuk.

A. V. Csegőd. A terméketlenség valószínű oka, hogy a termő rügyek télen át elfagynak, mert a fekvés ügylát-szik nem kedvező. Ajánljuk a fák gondos megtakarítását és télire mésszel vastagon való bepermetezését.

H. K. Pásztó. A kért cölra ajánljuk a következő könyvet: Nic. Gaucher „Praktischer Obstbau“. Bár-mely könyvkereskedés útján megszerezhető az.

L. Gy. Hejőbába. Levelét áttettük a m. kir. Növény-termelési Kísérleti Állomáshoz Magyaróvárra azzal a ké-réssel, hogy a feleletet közvetlenül megadni sziveskedjék.

D. E. Körösbánya. A beküldött almafajta neve: Cseh rózsá alma.

K. I. Temesvár. A meghatározás céljából beküldött szőlőfajták neve a következő: a) az „Admirable de Cour-tiller” nevű nem az; helyes neve *Mézesfűhár*; b) a „Damascusi” = talán, „*Delaware*”?; c) a „Charmond rouge” nem az; valamilyen előttünk ismeretlen borfajta; d) a „Chasselas rouge croquant” = Kövidinka; e) a Muse. Alexander helyes neve = Admirable de Courtiller f) a Madl. Royale szintén nem az, helyes neve: Chass. rouge croquant. A körtehajtást nem gomba, hanem a Phytoptus piri nevű körtelevel-atka bántja, mely ellen legbiztosabb védekezés a Thanatonnal (dohányfőzet) való permetezés.

A gyümölcsfaternyésztés fejlesztése. A Baranyamegyei gazdasági egyesület 400 koronás pályadíjat tűzött ki olyan kiscgazdák részére, akiknek legalább 50 darabból álló gyümölcsös kertjük van és azt mintaszerűleg kezelik. A pályázatra sokan jelentkeztek és a bíráló-bizottság most tekinti meg a bejelentett gyümölcsösöket.

A szőlők állása az Alföldön. A folyton tartó nedves és hűvös időben a szőlők folytonosan romlanak, a szemek hullanak és a fürtökön terjed a penész. Ha a mostani idő száraz és meleg időre nem változik, abból a kis termésből, ami eddig van, abból sem szürnek még közepes bort sem. Az új borokat most 45—46 fillérért vásárolják.

A kereskedelmi ministerium londoni levelezője, Steinberger Mór (Bishopsgate Street 4, 5, 6) ajánlatokat kér természetektől mintaküldeménnyel, esetleg csirapróba közlésével, hagyma, petrezselyem, spenót, murek, lóhere, bab (fehér és tarka) magvakból, melyekből bármily nagy készletet hajlandó a legelőnyösebb piaci áron átvenni. Akik ezen felsorolt magvaknak, kiváltképp az Angolországban kedvelt göndörlevelű petrezselyem magvának nagyobb mértékben való természetével óhajtanak foglalkozni, azok bizalommal forduljanak nevezetthez, aki az eredeti angol vetőmagvat készségesen bocsátja rendelkezésükre és egyúttal hajlandó a természetendő mag átvételére vonatkozólag az illetőkkel írásbeli szerződésre lépni.

(K—y.)

A budapesti szőlőkiállítás, amelynek előkészületeiről már irtunk, elmarad. A Magyar szőlősgazdák országos egylete, mely a kiállítást tervezte, lemondott róla ez idén, aminek oka az idei szőlőtermés tönkremenése.

Az állítható rugós kocsibetét. Nagyon praktikus találmányról adhatunk hírt olvasóinknak. Törékeny és elővigyázatos kezelést igénylő tárgyak szállításánál gyakran nagy károk keletkeznek abból, hogy a teherkocsik legnagyobb része nagy rázkódtatásnak teszi ki a szállítandó tárgyakat. Ennek elejét veendő, Schattelesz Viktor lugosi szesznagykereskedő egy kocsibetétet szerkesztett, mely minden nagyságú és szélességű kocsin alkalmazható és azt azonnal ruganyossá teszi, aminek előnyeit magyarázni felesleges. A találmányt a szabadalmi hivatal S. 2480. sz. alatt szabadalmazta. A rugós kocsibetét alkalmazása különösen olyan kertészetekben ígérkezik hasznoshozónak, ahol a gondos szállításra alkalmas kocsik kellő számban nem állanak rendelkezésre.

Pályázati hirdetés a tapolcai m. kir. vincellériskolában 1913. év január 1-én kezdődő egy éves tanfolyamra való felvételre. Felvételi kellekek: 1. Legalább 16 éves életkor betöltését igazoló keresztlevél, vagy katonakönyv. 2. Írni és olvasni tudást igazoló iskolai bizonyítvány. 3. Ép, erős, egészséges és a gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány. 4. Községi erkölcsi bizonyítvány.

5. Szülő, vagy gyám beleegyező nyilatkozata arról, hogy a felvett tanulót a tanév vége előtt az iskolából kivenni nem fogják és kötelező nyilatkozat arról, hogy a tápdíjat pontosan fizetni fogják. Ha a pályázó teljeskorú, ezen kötelező nyilatkozatot maga tartozik kiállítani. A felvett tanuló az iskolában lakást és teljes ellátást kap és ezért félévi előleges részletekben évi 240 kor. tápdíjat köteles a vincellériskolának fizetni. Szegénysorsú polgárok egész, vagy fél tápdíjmentességgel is vétethetnek fel, ha szegénységüket hatóságilag igazolják. A pályázati kérvényben határozottan kifejezendő, hogy a folyamodó mely módon kéri a felvételt t. i. egész, vagy fél tápdíj fizetésének kötelezettsége mellett, vagy tápdíjmentesség élvezetével. A felvételnél előnyben részesülnek, akik katonai kötelezettségüknek már eleget tettek, vagy attól véglegesen felmentettek, továbbá szőlőmivelők, pincekezelők, kertészek, kádárok, illetőleg ezek fiai. Fehérneművel, ruházattal, továbbá író- és taneszközökkel saját költségén tartozik a felvett tanuló magát ellátni. Az egy koronás bélyeggel ellátott és a fentiekkel felszerelt és sajátkezűleg írt és aláírt kérvények a m. kir. vincellériskola igazgatóságához címezve október 30-ig nyújtandók be.

Szerkesztői üzenetek.

P. L. Budapest. A cseresnyefának alkalmasint a gyökerét támadta meg valami ellenség; de lehet talajhiba is. Jó lesz a közeledő levélhullás után a gyökérzetet és a talajt megvizsgálni esetleg, mintát küldeni véleményadás végett.

Cs. Gy. Trencsén. A lugas szőlő leveleit nem támadta meg elősködő szervezet, hanem a talajösszetétel kedvezőtlen; vagy pedig az is lehet, hogy a gyökérzetét támadta meg valami ellenség.

Sch. F. Jankahegy. Miután a cikk tárgyánál fogva lapunk keretébe nem illik, azért mi ki nem adhatjuk és kívánsága szerint megküldöttük az Ampelologiai Intézet igazgatóságának.

L. S. Baja. A meghatározás végett küldött körték közül a kisebb, gömbölyded fajta neve: Erdei vajkörte, a nagyobb, hengeres alaku fajta megromolva érkezett, úgy, hogy nevét meg nem határozhattuk.

A. V. Csegőd. A termékötenség valószínű oka, hogy a termő rügyek télen át elfagynak, mert a fekvés ügylát-szik nem kedvező. Ajánljuk a fák gondos megtakarítását és télire mésszel vastagon való bepermetezését.

H. K. Pásztó. A kéredezett célra ajánljuk a következő könyvet: Nic. Gaucher „Praktischer Obstbau“. Bár-mely könyvkereskedés útján megszerezhető az.

L. Gy. Hejőbába. Levelét áttettük a m. kir. Növény-termelési Kísérleti Állomáshoz Magyaróvárra azzal a ké-réssel, hogy a feleletet közvetlenül megadni sziveskedjék.

D. E. Körösbánya. A beküldött almafajta neve: Cseh rózsá alma.

K. I. Temesvár. A meghatározás céljából beküldött szőlőfajták neve a következő: a) az „Admirable de Cour-tiller” nevű nem az; helyes neve *Mézesfehér*; b) a „Damascusi” = talán, *Delaware*?; c) a „Charmond rouge” nem az; valamilyen előttünk ismeretlen borfajta; d) a „Chasselas rouge croquant” = Kövidinka; e) a Muse. Alexander helyes neve = Admirable de Courtiller f) a Madl. Royale szintén nem az, helyes neve: Chass. rouge croquant. A körtehajtást nem gomba, hanem a Phytoptus piri nevű körtelevel-atka bántja, mely ellen legbiztosabb védekezés a Thanatonnal (dohányfőzet) való permetezés.

P. J.-né, Pécel. A beküldött mandulákon a kérdezetthez hasonló kártételeket különféle madarak szoktak okozni. Így tudomás szerint ezek: harkályok, csókák és a mogyorós szajkó: némelyek szerint a rágicsáló emlősök közül a pele is megrágja a mandula-héjakat.

K. B. Muszka, K. I. Temesvár, D. E. Körösbánya.
L. B. Sátoraljaújhely, D. T. Pálosremete, Dr. F. I. Budapest, P. F. Győr, B. E. Kézdivásárhely, Sch. F. Jankahegy,

W. K. Budapest, Dr. G. S. Sopron, H. K. Pásztó, H. I. Vámosújfalva, Cs. I. Temesrékás, N. Gy. Púj, P. F.-né. Fertőszéleskút, H. P. Nádudvar, D. I. Módos, L. S. Kakasfalva, D. G. Tököl, T. P. Vadas, B. S. Zalabér, S. I. Maros-Petres, B. I. Karcag, B. K. Martonos, K. I. Felső-szentiván, Sz. E. Budapest, V. E. Keeskemét, Előljáróság, Paks, N. I. Kisterenye. Levelet irtunk.

Hazai és külföldi nagyobb gyümölcs piacok szeptember 18-iki árjegyzései:

(Az árak 100 kilonként, koronaértékben értendők.)

A piac neve	G y ü m ö l c s n e m										
	alma	körte	szilva	ringló	őszibarack	sárga	görög	szőlő	birs	mogoró	dió
						d i n n y e					
Budapest	16—30	24—60	28—40	—	30—160	38—90	40—120	44—80	16—40	—	64—110
Wien	12—36	12—60	17—46	—	—	—	—	50—80	—	—	—
Berlin	16—24	—	—	—	70—140	—	8—22	42—70	—	—	—
Breslau	22—28	16—20	22—30	—	—	—	—	—	—	—	—

HIRDETÉSEK.

Ingyenes hirdetés nincs!

Nagyobb hirdetések	1 évre	1/2 évre	1/4 évre	Egyszeri közlemény	Apró hirdetések	fillér
	korona	korona	korona	korona		
Egész oldal	600	400	200	80	Minden egyes szó	4
1/2 "	300	200	100	40	kövért betűvel	8
1/4 "	150	100	50	20	3-szori közlés után 20% engedm.	} fél- } áron
1/8 "	75	50	25	10	Hivataloknak, községeknek, egyesületeknek, szövetkezeteknek	

A hirdetési díj előre fizetendő. Hirdetni csakis kertészeti, szőlészeti és mezőgazdasági érdekű tárgyakat lehet.
A hirdetési szövegnek legkésőbb minden hónap 5-éig és 20-áig kell beérkeznie a kiadóhivatalba (VI. Cr. Zichy Jenő-u. 3.) a hirdetési díjjal együtt

Mintaújtemény és árjegyzék ingyen.

Szőlő- és gyümölcs-csomagoló papirokat,

Zsineget (spárgát), nyomtatványokat, függőcédulákat (kosarakra), legolcsóbban vásárolhat

RECORD-RADO cégnél
Budapest, VI., Lovag-utca 3.
Telefon 72-17.

Faiskola-cikkek

u. m. gyümölcsfák, díszfák, fasorok, díszbokrok, fenyőfélék, rózsák, évelő virágok, spárgagyökerek, csemeték stb. szállítására, valamint kertek alakítására és fasorok ültetésére terv és költségvetés szerint ajánkozik

PECZ ARMIN

CS. és KIR. UDV. MŰKERTÉSZ
ÉS FAISKOLA-TULAJDONOS
Bpest, VIII., Kálvária-tér 8.
Árjegyzék ingyen és bérmentve

A FARKAS-FÉLE KECSKEMÉTI „HERNYÓIRTÓ“

Biztos hatású a gyümölcsfák, cserjék, ribizke-, piszke-bokrok stb. hernyói ellen, — a paizs- és vértetvek, az alma- és szőlőmoly ellen. Ha május elején midőn a hernyók már kikeltek, ezen szerrel, melyhez csak tiszta víz szükséges, a fákat szőlőpermetezővel megpermetezik, azon perctől kezdve a hernyók ott több kárt nem okoznak, néhány nap múlva elvesznek éhen. **Ára egy csomagnak** (mely 80 liter vízhez való) **60 fill.** Postán 4 csomagnál kevesebb nem küldetik. Miután sok felé utánozzák — tessék a valódiira figyelemmel lenni!

ELISMERŐ IRATOK:

Kérek 5 adag Farkas-féle kecskeméti hernyóirtószert utánvétellel. A múlt évben igazán tapasztaltam jó hatását.

Biharmezőkeresztes, 1909. március 18.

Tisztelettel Alács Károly plébános.

Tisztelettel kérek részemre posta utánvétellel 5—6 adag hernyóirtó szert küldeni. Az utóbbi küldemény igen jól bevált.

Tatatóváros, 1909. május 14.

Tisztelettel Vargha Lajos magánzó.

Mivel én már több éve rendelék Öntől hernyóirtószert és minden évben jónak bizonyult, kérek ismét 4 adagot küldeni.

Györök, 1909. április 10.

Tisztelettel Lengyel István.

Hernyóirtószertét pár év óta kitűnő sikerrel használom. Kérek 4 csomagot utánvétellel p. f. küldeni. Málom u. p. Pás, 1909. május 5.

Tisztelettel Svarda Gyula kántor-tanító

Az Öntől több ízben hozatott Hernyóirtószert kitűnően beváltak, miért is kérem címemre 10 adagot utánvétellel küldeni.

Monostorapáti (Zala m.) 1910. április 22.

Tisztelettel Vermes Aladár.

Miután Hernyóirtó-porával a múlt évben megelégedő eredményt értem el, dacára annak, hogy tavaly későn rendeltem. Most azért tisztelettel felkérem gyógyszerész urat, szíveskedjék mielőbb 15 csomagot postautánvétellel megküldeni.

Kotormány (Vas megye).

Kiváló tisztelettel Kapornaky Ferenc.

Hernyóirtó porával a múlt évben jó eredményt értem el. Tisztelettel kérem szíveskedjék 4 csomagot a községi faiskola részére utánvétellel küldeni.

Pata (Kolozs megye.)

Tisztelettel Szász Sándor áll. iskolai ig.

Ezennel megrendelek uraságotól 8 adag hernyóirtószert a Farkas-féleből. A múlt évi küldéssel bebizonyult sikert értem el. Cim: Gróf Hunyadi Károly O Méltósága kertészetének, Soborsin, Arad m. 1909. május 14-én.

Tisztelettel Németh Lajos grófi kertész.

Kérek küldeni postafordultával 4 csomag hernyóirtót. Szívesen elismerem, hogy szere a múlt évben elég jól bevált. Házi fundusomon tul nagy füzes van, melyről újabb és újabb hernyórajt kapok. Mindennek dacára sikerült gyümölcsfáim levéltetét hernyóirtóval permetezés által megvédeni.

Kopács u. p. Belye.

Tisztelettel Szalay Antal ref. ielkész.

FARKAS-FÉLE KECSKEMÉTI „PERONOSPOR“

Nagyban fokozza a kékkő és mésszel készült permetező-anyag hatását és a szőlőtermést biztosan megóvjaa a Peronospora és a Szőlőmoly ellen. A múlt évi kísérletezések alkalmával kitűnően bevált és valamennyinek szembevető jobb termése volt, akik csak permeteztek vele. Használata: A Peronosport félliternyi vízzel kell — kezdetben csak cseppenként hozzáadogatva — egy kis edényben elkeverni és akkor hozzáöntjük egy már előre elkészített 150 liter 2%-os kékkő és mésszel készült permetező anyaghoz — melylyel jól el kell keverni — és minden töltés alkalmával felkeverni. Egy adag ára, mely 150 liter permetező anyaghoz elegendő, 1 korona 50 fillér.

Sertés-por sertés-dögvész ellen.

Ha járványos idő esetén a sertések időnként ezen porból kapnak, belső részek megerősödik, amidőn dögvészről féltetni nem kell, vagy ha a hizó enni már nem akar, ezen portól ismét teljes jó étvágyat nyer. Egy adag 24 fillér.

Arábiai pókkenőcs. A lovak lábpókját, esontkinővéseit elmulasztja.

Egy tégely ára 2 korona.

Baromfi-epepor. Házi szárnyas állatok elhullása ellen a legjobb gyógyszer. Ára 25 darabra 1 kor., 60 darabra 2 korona.

Lóriüh-kenőcs. Rühes lovak gyógyítására biztos szer. Ára egy lóra való adagnak 2 korona.

Rozsféreg elleni por lovak részére. Egy adag 1 kor.

Alföldi erősítő fluid. Lovaknál rándulás, megerősítés, sántulás vagy inmerevedés esetén hatásos bedörzsölő szer. Egy üveg ára 2 korona.

KAPHATÓK:

FARKAS IGNÁCZ „MÁTYÁS KIRÁLY“ **KECSKEMÉTEN.**
GYÓGYSZERTÁRÁBAN

Felhívás

A Pécs—Baranyai Kertészeti Egylet folyó évi szeptember hó 21., 22. és 23. napjain Pécsen, a Pécsi Jótékony Nőegylet helyiségeiben

gyümölcsészeti, kertészeti, szőlészeti és borászati kiállítást és gyümölcsvásárt

rendez. — Felkéri tehát Baranya vármegye, Pécs sz. kir. város és Magyarország természetóit, hogy ezen kiállításon résztvenni és ebbeli készségeket f. évi szept. 10-ig dr. Zöld Sándor egyleti igazgatónál Pécsen, Perczel Mór-u. 24. sz. alatt írásban bejelenteni sziveskedjenek, aki az érdeklődőknek kívánatra a kiállítás részletes programját megküldi. *A végrehajtó bizottság.*

Eladó gyümölcs- és rózsafák

Alma, körte, birs, naspolya, cseresznye, meggy, kajszi- és őszibarack. Mandula, ringló- és besztercei szilva, igen szép erős példányok, magas, fél-törzs és piramis lakban. 100 darab 40—70 korona. Bokor- és futórozsa legjobb fajtákban 100 darab 40—50 korona. Gyümölcs-csemetéből igen nagy készlet, u. m. alma, körte, birs, Prunus Mahaleb, Prunus Mirabolán, sarga- és őszibarack 1000 drb. 12—30 kor-ig. Megrendelhető még Harsfa nagylevelű, Gömb- és Piramis-akác, Tuja Kompakta és Piramidális és Fenyőfák. Ezekből is nagy készlet és olcsó. Nev és árjegyzéket bérmentve küldök.

SZABÓ ISTVÁN kertészete
Újszeged, Főfasor 35. szám.

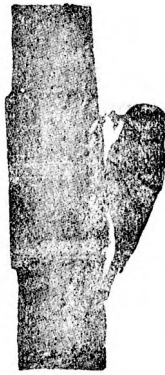
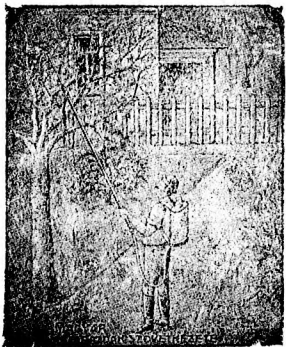
Gyümölcsfák permetezéséhez ajánljuk téli idény alatt, vagy tavaszi használatra, kártevő rovarok, apró hernyók, paizs-tetvek, vértetű és gombabetegségek irtására a

GYÜMÖLCSFA-KARBOLINEUMOT

EREDETI VIZBEN OLDHATO „DENDRIN“-T

Ára: circa 200 kg.-os hordókban kg.-ként 50 fill., circa 50—100 kg.-os hordókban kg.-ként 54 fill., kisebb mennyiségben kg.-ként 60 fill. — Továbbá rovarfogó öveket, 1 tekercs, 25 méter ára 3.— kor. Hernyóenyv, 1 kilogrammos láda . . . —.48 kor. Hernyóenyv, 5 kilogrammos láda . . . 2.40 kor.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31. SZ.

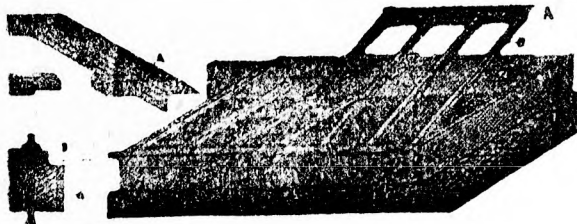

Eladó gyümölcsfák. Zenta város gyümölcsfaiskolájában f. év őszén eladásra kerül 2—3—4 éves elsőrendű példányokban: alma, körte magas-törzsű és gulafák, cseresznye, meggy, szilva, kajszi-barack, birs legkeresettebb hiteles fajtákban à 40—60 fillér. Pándi üvegmeggy, 4 éves, 100 drb 50 kor., 1000 drb 420 kor. Továbbá ribiszke, köszméte, málna, Billard folyton termője, à 20 fillér. Földieper kiváló fajták 100 drb 4 kor. Gömb-gúla, pirosvirágú és köz. akácfa erős példányok-

ban nagy készlet. Lucfenyő 80—120 fillérig, Picea alba 1—1.50-ig. Thuja-félék, erős példányok, 60—100 fillérig. Juniperus virginiana à 2 kor. Díszcserjék 20 fillértől 50 fillérig. Teljes virágú orgonák több színben à 1 kor. Gömb- és szegély-Buxus-ok, folyondár-, élősövény- és gyümölcs-vadoncok olcsó árban. Rózsafák 80—120 fillérig. Bokorrózsa 60 fillér darabonként. Részletes árjegyzéket kívánatra bérmentve küld: Gallé Viktor városi kertész Zenta, (Bács megye). (1)

Török József

szabadalmazott melegágy és üvegház ablakkeret-gyára

Szepes-Mindszent.Elsőfoku aranyérem
a szepesvármegyei
iparképzésen
1907.

A az öntöttvas keretsínt, B a faléceket, C a csavarokat ábrázolja. — Árjegyzék ingyen és bérmentve

A „Monostorszei kosárfonók termelő szövetkezete, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja“, ajánlja az alábbi méretű, minőségű és árú duplafonású gazdasági kosarait ab raktár:

VIII. X., XII., XIV., XV., XVI. ^{collos}
—42, —52, —64, 1—, 1-0, 1-30 ^{fenékkal}
^{kor ért.}
^{drbönként}

A kosarak nemes fűz vesszőből készültek és igen jó minőségűek. Bővebb felvilágosítást ad Deák Ferenc ügyvezető-igazgató. (2)

Csemegeiz, házilag befőzve. Teljesen pótolja az idén alig kapható mézet, kétszer olyan kiadós, mint bármely más gyümölcsbefőtt. 1 kg. mintát bádogdobozban kor. 1-60, 5 kg. franco bárhová kor. 8.—. Csakis Copony Ede faiskolatulajdonosnál, Körmenden. (3)

Veszünk legmagasabb áron mindennemű fa- és cserjémagot. Mintázott ajánlatok, vagy kérézősködések Neumayr és Társa mag- és csemegekereskedés, Zalaegerszeg intézendők. (4)

Szépen fejlett törpe almafák, doucin al nyra oltva, **vertetűn entesek**, a legjobb csemegefajtákban megrendelhetők őszi szállításra drbja 1— K és 1 K 2 f. a **Mátra nováki gazdaság intézőségénél, Nógrádmegye.** (5)

Hollandiai virághagymák, cserép-disznóvénnyek, évelő növények, veteménypalánták nagy választékban, legolcsóbban bérmentes szállítással. Képes árjegyzék díjtalan. Jakab Lajosné, Homoródhévíz. (6)

Díszfák sok fajtából összeállítva, 100 darab 80 kor. **Dízcserjék** sok fajtából összeállítva, 100 darab 25 korona. **Eper-palánta**, cserépbe gyökereztetett, az elismert legkitűnőbb fajtákban, 100 darab 6 kor. Továbbá mindennemű

gyümölcsfák, ezüstenyők, spárga-gyökerek, málnatövek, köszméte és ribizke-

bokrok, stb. árjegyzék szerint, melyet kívánatra ingyen küld a

főhercegi udvari kertészet

Alcsúton

Prima csemegeiz dr. Bajor méhészetéből Galgahévíz, 5 kiló bérmentve 10 korona. (7)

Költözködés miatt bokor-rózsák, pálmák, szoba-fenyők, muskátlik, folytontermő málna, eper, nagy gyümölcsű ribizke, Chrisantemumok, valódi japán fajták mindenféle színben, minden árban eladók. Huszár György, Budapest, VII. ker., Mexikói-út 62. Városliget mellett. (8)

Elado két darab 35 éves szép fejlődésű legyező palma darabja 150 koronáért. Bednárz Károly városi kertésznél Magyarkanizsán (Bács-megye.) (9)

Díszkertkedvelők kérjenek árjegyzéket az első magyar díszfenyő-faiskolától. Tulajdonosa Copony Ede, Körmenden. 120 fajta tülevelűfák, lombfák, sorfák, dízcserjék kaphatók. (10)

Anyarozsot, Borókát, Vadrózsa-magot és az összes gyógyfüveket vásárolja Fischer Izidor Zalaegerszegen. (11)

Igen korán virító tulipán hagymákat (mind duplák) 100-ként 5 koronáért szállít Kalocsa István, Gyoma. (12)

Eladó gyümölcsfák. Minden fajtából 3—4 éves magastörzsűek darabja 1 korona, 100 drb 90 kor. Törpefák drbja 80 fillér, 100 drb 70 kor. Helyszüke miatt szép, magastörzsű cseresnyefák, 4 éves, erős példányok, 100 darabonként 70 kor. Mogyoróbokrok és kétszerteremő málnatövek rendkívül olcsó áron kaphatók nagym. Zichy József gróf úr kertészetében Pusztafödemes, Pozsonym. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld a kertészet vezetősege. (13)

Gyümölcsvadcsemeték, sárga és őszibarack, ezrenként 25 korona. Gyümölcsmagvak, idei szedésű, vadalma négy, vadkörte öt, myrabolána öt, sárgabarack egy korona, besztercei szilva 70 fillérért eladók kilogrammonként. Héger Nándornál Kiskunhalas. (14)

Gyümölcsoltványok, igen szépek kaphatók darabonként 30 és 40 fillérjével. Varga István faiskolájában Kunhegyesen. Tessék árjegyzéket kérni. (15)

Csemege-méz, 5 kilót 9 koronáért küld Török József nagyméhészete, Öcsöd. (16)

Eladó nagymennyiségű, mindenféle gyümölcsoltvány és körtevadoncz Szász János faiskolájából Nagybányán (Szatmármegye). Tessék árjegyzéket kérni. (17)

Százsoros, gyökeres szőlővessző száza 24 korona; síma, tavaszi szállításra 12 korona. Rendelésnél 20% előleg. Szenesi Béla szőlőtelepe, Bezdán. (18)

Előméheket, Dzirzon, főképp kúpos kasokban vesz Török József, Öcsöd. (19)

Vadrózsa-alanyokat szállítok úgy a téli nemesítéshez, valamint szabadföldi tenyésztéshez válogatott, szép példányokban, jó gyökézzel, I. rendű, 150—220 cm. magas 100 darab 7 kor., 1000 darab 65 korona. II. rendű 100—150 cm. magas, 100 darab 5 kor., 1000 darab 50 korona. Rózsaküvelőknek ültetési, valamint tenyésztési utasítással díjtalanul szolgál Szabó Antal kereskedelmi műkertész, Eger, Hevesmegye. (20)

Megvételre keres garantált fajú és csiraképes vadalma, vadkörte, Myrabolán, Szt.-Julien, keserű mandula, vadeseresnye és sajmeggy gyümölcsfa magvakat azonnali szállításra. Csakis megmintaolt ajánlatok vétetnek figyelembe. Szatmári Szabó István faiskolája, Pankota. (21)

Faiskolakezelők figyelembe! Korai ültetésben rejlik a teljes siker. Óriási készlet. *Gyümölcsfák gyümölcsradoncok* minden nemből; míg a készlet tart. átültetettéket szállítok. *Maclura, Gleditschia, akáccsemeték*, málnákat stb. ajánlok őszi kedvezményes áron. Árjegyzéket kívánatra küld Novothny Miklós faiskolája, Rákócziútfő, Szolnok mellett. (22)

Bolgárkertészet, vagy faiskola létesítésére egészben, vagy részben eladó egy parcellázásból fentmaradt 67 kat. holdas teljesen ármentes belsőség, mely közvetlen az országút és egy bővizű patak mellett fekszik, mindenféle gazdasági épülettel, a lakás előtt egy szép gyümölcsös parkkal. Értekezhetni K. Nagy Béla megbízottal, Kraszna (Szilágymegye). (23)

Vadrózsák, magastörzsű I. oszt., válogatott törzsszel és jó gyökézzel: 60—100 cm. magas 50 kor., 100—200 cm. magas 80 kor.; válogatva 150—200 cm. magas 85 kor. 1000 darabonként csomagolással. 200—250 cm. magas 100 drb. 16 kor. Rosa canina vadrózsa-magoncok, 1 éves kifogástalan egészséges csemeték: 1—2—3 mm. 100 drb. 5 kor., 3—4—5 mm. erős 15 kor., 6—10—12 mm. erős 1000 drb. 24—28 kor. R. rubiginosa 1000 drb. 20 kor. 8 faj. Rózsavadoncok, Futórózsák és Wichurionia hibridek. 22 faj, III. éves erős, szabadföldből, 10 drb. 5 és 8 kor., míg csekély készlet tart. Schauschek A. kertész, Szentendre, Pest-m. (24)

Eladó minden betegségtől mentes 5000 drb. elsőrendű Téli aranyparmén almafa-oltvány darabja 50 fillér; 1000 drb elsőrendű 3 éves Wilder korai körtefa-oltvány darabja 60 fillér; 5000 drb 3 éves Magyar kajszibarackfa-oltvány darabja 60 fillér; 10.000 drb 2 éves Magyar kajszibarackfa-oltvány darabja 40—50 fillér; 5000 drb törpe 1—2 éves magyar és több jó fajta kajszibarackfa-oltvány darabja 40—50 fillér; 6000 drb 5 éves sorfának alkalmas nagylevelű hársfa darabja 1 korona; 400 drb gömbakácfá darabja 1 korona; 800 drb 2 éves magastörzsű rózsafa saját nevelésű alanyokra, szabadban nemesített és cserepekben szállítva darabja 1 korona 20 fillér; 20.000 drb szegély Buxus darabja 4—6 fillér; 500 drb gömb Buxus darabja 2 koronától 4 koronáig; 10.000 drb földieper palánta száza 2 korona; 2000 drb Chrysanthemum cserepekben a legjobb fajokban, darabja 50—50 fillérig. Bednárz Károly városi kertésznél, Magyarokanizsán (Bács-Bonyhád megye). Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik. (25)

Őszibarackot megvételre keres Záray Géza csemegekereskedése, Arad. (26)

Gesztenyét, vadat, vagy nemeset keresek megvételre. Árjajánlat kéretik Lipsey Albin törjegyzőhöz, Garamszőlősré. (27)

Érmelléki bor, saját termésű, kifogástalan minőségben kapható: 1910. évi asztali fehér; 1911. évi asztali fehér és vörös; Muskotály; Delaware, ez utóbbi kitűnő fajtából; hogy a fokozódó keresletet kielégítem, a szomszédos érsemjéni állomás mellett 50 holdat telepítek. Söpjng Endre, Székelyhid. Árjegyzék ingyen. (28)

Néhány ezer szépen fejlett, számos kiváló fajtából nemesített és gellérthegyi faiskolámban tenyésztett, egy-két éves őszibarack csemete eladó. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld: Dr. Kiss Károly (Budapest, II. Fő-u. 10.). (29)

Almafák, fiatal nemes példányok (cca 4000 darab) telek kiürítés miatt olcsón eladók. Hein faiskola, Budapest, Thököly-út 109. (30)

Eladó 3—4 éves igen szép, erős növésű alma-, körte-, cseresnye-, meggy-, szilva, barackoltványok darabja 50—60 fill., akác 3—4 éves darabja 30—40 fill. A faiskola talaja kötött agyag. Továbbá igen szépen fejlett korai kelésű Orpington darabja 6 kor., Pekingi kacsa darabja 7 kor., Bronzpulyka darabja 7 kor. Megrendelések a gazd. népiskola igazgatóságához intézendők, Szolnok. (31)

Pálinkafőző üstöt és felszerelést, buktatható vagy Krésnits-rendszerűt, használt, de jó karban levőt megvételre keresek. Ajánlatokat Burger Zsigmond jegyző, Kisdorozsma, kérek. (32)

Díszbukkrok, díszfák, sorfák legnagyobb választékban legolcsóbban kaphatók. Tessék árjegyzéket kérni. Krebs Zoltán faiskolája, Szarvas, Békésmegye. (33)

Megjelent és érdeklődőknek bérmentve küldetik meg komonkai Korponay Kornél földbirtokos 175 holdas gyümölcsgazdaságának nyers gyümölcs és faiskolai cikkekre vonatkozó árjegyzéke. Feketefalu, u. p. Nagybánya. (34)

Betöltendő állások és ajánkozások.

Allást keres 37 éves, 16 évi gyakorlattal bíró, a kertészet összes ágaiban teljesen otthonos főkertész okt.—nov. 1-re. Szíves megkeresések a javadalmazás feltüntetésével kéretnek. Cím a kiadóhivatalban. (35)

Főuri műkertészi állás kereskedelemmel, 1000 korona évi fizetés, elárúsítás szabad. Virágház, melegágyak. Saját vagyon megváltáshoz 2000 korona szükséges. Hajdek műkertésznél, Ács, Komárommegye. (36)

Kerestetik nős, kiscsaládú, szakképzett, munkaszerető, józanéletű kertész, aki szakmája minden ágához tökéletesen ért. Belépés november 1-én. Ajánlatok családi állapot és fizetési igények megjelölésével, bizonyítványmásolatokkal alábbi címre küldendők; Holczer Lajos, Belsőbáránd, u. p. Börgönd, Fehérmegye. (37)

Kertmunkást keresek, ki a korai zöldségtermesztésben, egyáltalában a melegágyi hajtásban és gyümölcsfatenyésztésben és ápolásban teljesen jártas, józanéletű és megbízható. Fizetése: havi 30 korona és teljes elátás és a zöldségtermesztésből befolyó jövedelem 10¹/₁₀-a. Román nyelvet értők előnyben. Belépés 1912. október 1-én. Székely Ernő, Nagysomkut, Szatmármegye. (38)

Szőlőmunkást keresek, fiatal házaspárt, józan életűt, megbízható és szorgalmasat, ki mindenben jártas, 1¹/₂ holdnak minden munkáját végzi, kis konyhakertet és a gyümölcsfákat gondozza, november 1-re. Fizetése havi 50 korona, természetbeni lakás: szoba, konyha és kamra. Ajánkozások levélileg Próbáld Ferenc Rákoskeresztúr, „Otthon“-villa intézendők. (39)

Szerény, ügyes, munkában nem válogató segédet keresünk. Javadalmazása a téli hónapokban 50 korona, a nyáriakban 60 korona, butorozott lakás, tüzelő és 200 □-öl kertföld. Idővel kedvezőbb elhelyezés. Ajánlatok Holló Jenő földművesiskolai kertésztanítóhoz Palicsfürdőre intézendők. (40)

Vincellér- és gazdasági iskolát végzett, 31 éves, nős, több évi gyakorlata van, állást keres, Zima Sándor, Békés, VI.102. (41)

Egy tisztességes, gyermektelen, józanéletű, szorgalmas kertész, ki a kertészet minden ágában jártas, állást keres november 1-re. Megkeresést kér Molnár Antal kertész, Belsőbáránd. (42)

Mindenes vincellért keresek december 1-re egy magyar hold szőlő, gyümölcsös és virágkert ápoláshoz. Bizonyítványok igények megjelölésével Bató ügyvéd, Budapest, Zsigmond-utca 14. címre küldendők. (43)

Keresek őszre tartós, önálló képességű segédet, vagy kertmunkást. Mititzky Pál kertészte, Egerben. (44)